

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 10. julija 2019*

„Predhodno odločanje – Območje svobode, varnosti in pravice – Uredba (EU) št. 1215/2012 – Sodna pristojnost v civilnih in gospodarskih zadevah – Izključne pristojnosti – Člen 24, točki 1 in 5 – Spori glede stvarnih pravic na nepremičninah in glede izvrševanja odločb – Postopek prodaje nepremičnine na dražbi – Tožba v zvezi z ugovorom zoper razdelitev zneska od te prodaje na dražbi“

V zadevi C-722/17,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bezirksgericht Villach (okrajno sodišče v Beljaku, Avstrija) z odločbo z dne 19. decembra 2017, ki je prispela na Sodišče 27. decembra 2017, v postopku

Norbert Reitbauer,

Dolinschek GmbH,

B.T.S. Trendfloor Raumausstattungs-GmbH,

Elektronunternehmen K. Maschke GmbH,

Klaus Egger,

Architekt DI Klaus Egger Ziviltechniker GmbH

proti

Enricu Casamassimi,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, C. Toader (poročevalka), sodnica, A. Rosas, L. Bay Larsen in M. Safjan, sodniki,

generalni pravobranilec: E. Tanchev,

sodni tajnik: D. Dittert, vodja oddelka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 16. januarja 2019,

* Jezik postopka: nemščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za N. Reitbauerja, Dolinschek GmbH, B.T.S. Trendfloor Raumausstattungs-GmbH, Elektrounternehmen K. Maschke GmbH, K. Eggerja in Architekt DI Klaus Egger Ziviltechniker GmbH G. Götz, Rechtsanwalt,
- za E. Casamassimo H. Walder, Rechtsanwalt,
- za portugalsko vlado L. Inez Fernandes, M. Figueiredo in P. Lacerda, agenti,
- za švicarsko vlado M. Schöll, agent,
- za Evropsko komisijo M. Heller in M. Wilderspin, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 3. aprila 2019

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 24, točki 1 in 5, Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2012, L 351, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med N. Reitbauerjem, Dolinschek GmbH, B.T.S. Trendfloor Raumausstattungs-GmbH, Elektrounternehmen K. Maschke GmbH, K. Eggerjem in Architekt DI Klaus Egger Ziviltechniker GmbH (v nadaljevanju skupaj: Reitbauer in drugi), na eni strani, ter E. Casamassimo, s stalnim prebivališčem v Italiji, na drugi strani, zaradi tožbe v zvezi z ugovorom zoper razdelitev zneska, dobljenega s prodajo nepremičnine, ki je v Avstriji, na javni dražbi.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 15, 21 in 34 Uredbe št. 1215/2012 je navedeno:
  - „(15) Pravila o pristojnosti bi morala biti čim bolj predvidljiva in morajo temeljiti na načelu, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca. Pri tem bi morala taka pristojnost vedno obstajati, razen v nekaterih točno opredeljenih primerih, v katerih je zaradi predmeta spora ali avtonomije strank upravičena druga navezna okoliščina. Da bi postala skupna pravila preglednejša in da ne pride do kolizije pristojnosti, je treba stalno prebivališče pravne osebe opredeliti kot avtonomen koncept.
- [...]
- (21) V interesu usklajenega delovanja pravosodja je treba čim bolj zmanjšati možnost sočasnih postopkov in zagotoviti, da v različnih državah članicah niso izdane nezdržljive sodne odločbe. Obstajati bi moral jasen in učinkovit mehanizem za reševanje primerov litispence in sorodnih pravnih ter za preprečevanje problemov, ki izhajajo iz razlik med državami članicami v zvezi z določitvijo trenutka, ko se šteje, da postopek teče. Za namene te uredbe bi bilo treba ta trenutek opredeliti kot avtonomen koncept.

[...]

(34) Zagotoviti bi bilo treba kontinuiteto med [...] konvencijo [z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32)], Uredbo [Sveta] (ES) št. 44/2001 [z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42)] in to uredbo ter v ta namen predpisati prehodne določbe. To velja tudi za razlago Bruseljske konvencije iz leta 1968 in uredb, ki so jo nadomestile, s strani Sodišča Evropske unije.“

4 Poglavlje II te uredbe, naslovljeno „Pristojnost“, med drugim vsebuje oddelek 1 z naslovom „Splošne določbe“ in oddelek 2 z naslovom „Posebna pristojnost“. Člen 4(1), ki je uvrščen v ta oddelek 1, določa:

„Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.“

5 Člen 7 navedene uredbe določa:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1. (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;
(b) za namene te določbe, in razen če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:

- v primeru prodaje blaga kraj v državi članici, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno,
- v primeru opravljanja storitev kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;

[...]“

6 Člen 24, točki 1 in 5, te uredbe določa:

„Ne glede na stalno prebivališče strank so izključno pristojna naslednja sodišča države članice:

1. v postopkih, predmet katerih so stvarne pravice na nepremičninah ali najem/zakup nepremičnin, sodišča držav članic, v katerih se nahaja nepremičnina.

[...]

5. v postopkih v zvezi z izvršitvijo sodnih odločb sodišča države članice, v kateri je bila sodna odločba izvršena ali naj bi bila izvršena.“

Avstrijsko pravo

EO

- 7 Iz členov od 209 do 212 Exekutionsordnung (zakon o izvršbi in zavarovanju, v nadaljevanju: EO) izhaja, da se o razdelitvi zneska, dobljenega s prisilno prodajo nepremičnine na javni dražbi, opravi ustna obravnava. Upniki so zato pozvani, naj prijavijo svoje terjatve v zvezi z zneskom, ki ga je treba razdeliti, in v utemeljitev teh terjatev predložijo dokazne listine. Na obravnavi se preverita pravilnost in vrstni red terjatev.
- 8 V okviru postopka razdelitve zneska, dobljenega s prisilno prodajo na javni dražbi, lahko upniki in dolжник na podlagi člena 213 EO ugovarjajo upoštevanju nekaterih terjatev. Ugovor se lahko nanaša na obstoj, vrsto ali višino prijavljene terjatve.
- 9 V skladu s členom 231(1) EO se sodišče o pravnih vprašanjih, zastavljenih z ugovorom, izreče s sklepom o razdelitvi. Če je odločitev o ugovoru odvisna od ugotovitve spornih dejstev, je tožeča stranka s sklepom o razdelitvi pozvana, naj vložijo tožbo v zvezi z ugovorom zoper razdelitev.
- 10 V skladu s členom 232 EO je sodišče, pristojno za izvršbo, pristojno za odločanje o tožbi v zvezi z ugovorom zoper razdelitev.

AnfO

- 11 V skladu s členom 1 Anfechtungsordnung (zakon o izpodbijanju pravnih dejanj, v nadaljevanju: AnfO) se za izpodbojno tožbo zahteva, da se pravni akti, ki so neugodni za upnika in ki se nanašajo na premoženje dolžnika, razglasijo za neveljavne le v razmerju do upnika, ki ta dejanja izpodbija. Ta tožba je na voljo le, če izvršba na premoženje dolžnika ni vodila ali ne bi vodila do popolnega poplačila upnika in bi se z izpodbijanjem lahko doseglo poplačilo.
- 12 Iz členov 2 in 3 AnfO izhaja, da se lahko izpodbojna tožba vložijo v primeru namere oškodovanja ali zapravljanja premoženja, prav tako v zvezi z nedennarnimi razpolaganji.
- 13 V skladu s členom 6 AnfO dejstvo, da je bil sporni akt izvršen na podlagi izvršilnega naslova ali izvršbe sodbe, ne preprečuje izpodbojne tožbe.
- 14 Kot izhaja iz člena 10 AnfO, je mogoče izpodbojno tožbo vložiti v okviru postopka razdelitve zneska, dobljenega s prisilno prodajo nepremičnine na javni dražbi.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 15 E. Casamassima in I. C., s stalnim prebivališčem v Rimu (Italija), sta bila vsaj do pomladi 2014 zunajzakonska partnerja. Leta 2010 sta kupila hišo v Beljaku (Avstrija). V zemljiško knjigo je bila kot lastnica vpisana le I. C.
- 16 Pozneje so bila v zvezi z nepremičnino pri Reitbauerju in drugih naročena obnovitvena dela. Ker plačila za ta dela niso bila v celoti plačana, so Reitbauer in drugi vložili odškodninsko tožbo zoper I. C. Z več sodbami, tudi s prvo, nepravnomočno, izdano v začetku leta 2014, je bilo temu predlogu ugodeno.
- 17 I. C. je 7. maja 2014 pred sodiščem v Rimu priznala, da je imela do E. Casamassime dolg v zvezi s posojilom v višini 349.772,95 EUR, katerega petletno odplačevanje je bilo dogovorjeno v okviru sodne poravnave. Poleg tega se je I. C. zavezala, da bo za zavarovanje te terjatve predlagala vpis hipoteke na nepremičnino v Beljaku.

- 18 I. C. je z notarskim zapisom z dne 13. junija 2014, sestavljenim na Dunaju (Avstrija), navedeni dolg ponovno priznala. 18. junija 2014 je bila v korist E. Casamassime v zemljiško knjigo vpisana zastavna pravica na zadevni nepremičnini.
- 19 Prva sodba, izdana v korist Reitbauerja in drugih v začetku leta 2014 na podlagi odškodninske tožbe, je postala izvršljiva šele po vpisu zastavne pravice v korist E. Casamassime, tako da je bila zastavna pravica Reitbauerja in drugih v zvezi z nepremičnino I. C., ki izhaja iz izvršitve te sodbe, podrejena zastavni pravici E. Casamassime.
- 20 Sodišče v Rimu je 3. septembra 2015 potrdilo sodno poravnavo, ki sta jo I. C. in E. Casamassima sklenila kot evropski nalog za izvršbo v skladu z določbami Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 7, str. 38).
- 21 E. Casamassima je februarja 2016 pri Bezirksgericht Villach (okrajno sodišče v Beljaku, Avstrija), ki je predložitveno sodišče, vložil predlog za prisilno prodajo zadevne nepremičnine. Iz vrstnega reda upnikov, ki je naveden v zemljiški knjigi, izhaja, da naj bi skoraj celoten znesek 280.000 EUR, za kolikor je bila nepremičnina jeseni 2016 prodana na javni dražbi, na podlagi zastavne pravice, vpisane v to zemljiško knjigo v njegovo korist, prejel E. Casamassima.
- 22 Da bi se izognili taki razdelitvi zneska od prodaje na javni dražbi, so Reitbauer in drugi začeli vrsto sodnih postopkov.
- 23 Tako so, po eni strani, junija 2016 Reitbauer in drugi pri Landesgericht Klagenfurt (deželno sodišče v Celovcu, Avstrija) vložili izpodbojno tožbo zoper E. Casamassimo in I. C. S sklepom, ki je postal pravnomočen julija 2017, je to sodišče glede na stalno prebivališče E. Casamassime in I. C. zunaj Avstrije ocenilo, da ni mednarodno pristojno, in to tožbo zavrglo.
- 24 Drugič, Reitbauer in drugi so na obravnavi, ki je 10. maja 2017 potekala pred predložitvenim sodiščem, in sicer v skladu s členi od 209 do 212 EO, da bi se razdelil znesek od prodaje na javni dražbi med različne upnike, na podlagi člena 213 EO vložili ugovor zoper razdelitev glede E. Casamassime.
- 25 Reitbauer in drugi so po vložitvi tega ugovora pri predložitvenem sodišču vložili tožbo v zvezi z ugovorom zoper razdelitev na podlagi člena 232 EO, v okviru katere so navedli dva ugovorna razloga. S prvim se predlaga, naj se ugotovi, da je bila z odločitvijo o razdelitvi zneska od prodaje na javni dražbi E. Casamassimu storjena napaka, saj je njegova terjatev ugasnila s pobotom z odškodnino, ki mu jo mora v zvezi s tem plačati I. C., ker je pri Reitbauerju in drugih naročila obnovitvena dela brez njegovega soglasja. Drugi razlog, ki ga je predložitveno sodišče izenačilo z izpodbojno tožbo, se nanaša na priznanje dolga z dne 13. junija 2014, ki naj bi bilo po mnenju Reitbauerja in drugih potrjeno z notarskim zapisom le z namenom, da se jih prehitijo, kar zadeva poseg po tej nepremičnini.
- 26 Za utemeljitev mednarodne pristojnosti Bezirksgericht Villach (okrajno sodišče v Beljaku) za odločanje o takšni tožbi so se Reitbauer in drugi sklicevali na člen 24, točka 5, Uredbe št. 1215/2012. Nasprotno pa je E. Casamassima uveljavljal ugovor mednarodne nepristojnosti tega sodišča in trdil, da je tožba v postopku v glavni stvari v bistvu podobna izpodbojni tožbi, za katero je Sodišče v sodbi z dne 26. marca 1992, Reichert in Kockler (C-261/90, EU:C:1992:149), že razsodilo, da ne spada na področje uporabe tega pravila o izključni pristojnosti.
- 27 Predložitveno sodišče pojasnjuje, da se lahko v skladu z avstrijskim pravom na obravnavi, razpisani z namenom razprave o razdelitvi zneska od prodaje na javni dražbi, v primeru ugovora, vložene na podlagi člena 213 EO, preveri obstoj prednostnega vrstnega reda terjatev. Če je odločba o ugovoru odvisna od ugotovitve spornih dejstev, so stranke pozvane, naj v enem mesecu vložijo ločeno tožbo, in sicer tožbo v zvezi z ugovorom zoper razdelitev.

- 28 Ta tožba zadrži izvršitev sklepa, s katerim je bila določena razdelitev, kar zadeva del, ki je v zvezi s tem sporen.
- 29 Po mnenju predložitvenega sodišča tožba v zvezi z ugovorom zoper razdelitev med drugim omogoča nadzor nad možnostjo uveljavljanja zastavne pravice, kot ga Reitbauer in drugi želijo pri tem sodišču doseči s svojim drugim ugovornim razlogom. Navedeno sodišče meni, da ta možnost tožbi v zvezi z ugovorom zoper razdelitev daje naravo izpodbojne tožbe.
- 30 Kar zadeva mednarodno pristojnost za odločanje o tožbi v zvezi z ugovorom zoper razdelitev, se predložitveno sodišče sprašuje, ali je treba pravila o pristojnosti preučiti glede na tako tožbo, ki se celostno in abstraktno preuči, ali pa glede na vsak ugovorni razlog, ki se uveljavlja v konkretnem primeru.
- 31 Po mnenju tega sodišča naj bi značilnosti tega postopka, obravnavane kot celota, pričale o močni povezavi s sodiščem kraja, kjer se izvaja izvršba, ali kraja nepremičnine, na kateri je zastavna pravica.
- 32 Predložitveno sodišče tako glede pravil o izključni pristojnosti sodišč države članice kraja izvršbe, določenih v členu 24, točka 5, Uredbe št. 1215/2012, trdi, da v skladu z EO tožba v zvezi z ugovorom zoper razdelitev spada v obvezno pristojnost izvršitvenega sodišča. Če je res, da se tožba na podlagi člena 232 EO ne nanaša predvsem na ugovarjanje izvršitvi, ker je dolžnik že izgubil lastninsko pravico na nepremičnini s prodajo na javni dražbi, bi bila zadevna nepremičnina na tej stopnji nadomeščena z zneskom od prodaje, tako da bi razdelitev tega zneska s strani sodišča prav tako spadala v okvir dejavnosti izvršitvenega organa.
- 33 Predložitveno sodišče v zvezi s pravili o izključni pristojnosti sodišč države članice, na območju katerih je nepremičnina, ki so določena v členu 24, točka 1, Uredbe št. 1215/2012, navaja, da tožba v zvezi z ugovorom zoper razdelitev prav tako spada na področje uporabe te določbe, saj je taka tožba ena faza izvršitve zastavne pravice, ki se konča z razdelitvijo zneska od prodaje zastavljene nepremičnine.
- 34 Bezirksgericht Villach (okrajno sodišče v Beljaku) je v teh okoliščinah prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je treba člen 24, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da tožba v zvezi z ugovorom, ki je v členu 232 EO določena za primer nesoglasja o razdelitvi zneska, dobljenega s prodajo na javni dražbi, spada na področje uporabe te določbe,
- in sicer tudi tedaj, kadar zastavni upnik tožbo proti drugemu zastavnemu upniku
- (a) opira na ugovor, da terjatev drugega zastavnega upnika iz posojila, zavarovana z zastavno pravico, ne obstaja več zaradi protiterjatve dolžnika iz naslova odškodnine, in
- (b) poleg tega – kakor pri izpodbojni tožbi – na ugovor, da je nastanek zastavne pravice za to terjatev iz posojila neveljaven zaradi postavitve upnika v ugodnejši položaj?
2. Ali je treba člen 24, točka 1, Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da tožba v zvezi z ugovorom, ki je v členu 232 [EO] določena za primer nesoglasja o razdelitvi zneska, dobljenega s prodajo na javni dražbi, spada na področje uporabe te določbe,
- in sicer tudi tedaj, kadar zastavni upnik tožbo proti drugemu zastavnemu upniku
- (a) opira na ugovor, da terjatev drugega zastavnega upnika iz posojila, zavarovana z zastavno pravico, ne obstaja več zaradi protiterjatve dolžnika iz naslova odškodnine, in
- (b) poleg tega – kakor pri izpodbojni tožbi – na ugovor, da je nastanek zastavne pravice za to terjatev iz posojila neveljaven zaradi postavitve upnika v ugodnejši položaj?“

Vprašnji za predhodno odločanje

- 35 Predložitveno sodišče z vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 24, točki 1 in 5, Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da tožba upnika v zvezi z ugovorom zoper razdelitev zneska, dobljenega s prodajo nepremičnine na javni dražbi, katere namen je, prvič, ugotovitev ugasnitve konkurenčne terjatve s pobotom in, drugič, nemožnost uveljavljanja zastavne pravice, ki zagotavlja izvršitev te terjatve, spada v izključno pristojnost sodišč države članice, na območju katere je nepremičnina, ali sodišč kraja izvršbe.
- 36 Najprej je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso velja, da ker Uredba št. 1215/2012 razveljavlja in nadomešča Uredbo št. 44/2001, ki nadomešča Konvencijo z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, kakor je bila spremenjena s poznejšimi konvencijami o pristopu novih držav članic k tej konvenciji, razlaga, ki jo je Sodišče podalo glede določb zadnjenavedenih pravnih instrumentov, velja tudi za Uredbo št. 1215/2012, kadar se te določbe lahko štejejo za „enakovredne“ (glej v tem smislu sodbe z dne 31. maja 2018, Nothartová, C-306/17, EU:C:2018:360, točka 18; z dne 15. novembra 2018, Kuhn, C-308/17, EU:C:2018:911, točka 31, in z dne 28. februarja 2019, Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, točka 45 in navedena sodna praksa).
- 37 Sistem določitve splošnih pristojnosti iz poglavja II Uredbe št. 1215/2012 temelji na splošnem pravilu, navedenem v členu 4(1) iste uredbe, na podlagi katerega so lahko osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na svoje državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.
- 38 Člen 24 Uredbe št. 1215/2012 le z odstopanjem od tega splošnega pravila o pristojnosti sodišč glede na stalno prebivališče tožene stranke določa pravila o izključni pristojnosti, zlasti na področju stvarnih pravic na nepremičninah in izvrševanja odločb. Ta posebna pravila o pristojnosti je zato treba razlagati ozko.
- 39 Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe je razvidno, da se v skladu z upoštevnimi pravili EO po postopku prodaje nepremičnine na javni dražbi o razdelitvi izkupička od izvršbe odloči na obravnavi, ki se opravi pred izvršitvenim sodiščem. Ob tej priložnosti mora sodišče, če se pravica upnika do udeležbe izpodbija, opraviti preverjanja zlasti glede obstoja ali prednostnega vrstnega reda terjatev. Če je odločba o ugovoru odvisna od ugotovitve spornih dejstev, so stranke pozvane, naj vložijo tožbo v zvezi z ugovorom zoper razdelitev.
- 40 V obravnavanem primeru so se Reitbauer in drugi v utemeljitev tožbe v zvezi z ugovorom zoper razdelitev sklicevali, prvič, na ugasnitev terjatve E. Casamassime s pobotom in, drugič, na nemožnost uveljavljanja zastavne pravice, ki zagotavlja izvršitev te terjatve, pri čemer ima zadnjenavedeni ugovor po mnenju predložitvenega sodišča lastnost izpodbojne tožbe.
- 41 Čeprav ni sporno, da je tožba v zvezi z ugovorom zoper razdelitev, gledana kot celota, povezana s postopkom izvršbe v zvezi s prisilno prodajo nepremičnine, pa ostaja dejstvo, kot je razvidno iz elementov spisa, predloženega Sodišču, da so lahko ugovorni razlogi, ki so podani v okviru take tožbe, zelo različni, kar zadeva njihovo vsebino, in imajo drugačno pravno naravo, tako da je lahko njihova povezanost z izvršbo ali s stvarnimi pravicami na nepremičninah precej različna.
- 42 Zato bi bila celovita analiza tožbe v zvezi z ugovorom zoper razdelitev za določitev pravil o mednarodni pristojnosti, ki se uporabljajo za to tožbo, kot je v bistvu navedel generalni pravobranilec v točkah 35, 38 in 48 sklepnih predlogov, v nasprotju z ozko razlago pravil o izključni pristojnosti iz člena 24, točki 1 in 5, Uredbe št. 1215/2012, ki se zahteva, ker ta pravila pomenijo odstopanje.
- 43 Glede na te ugotovitve je treba preučiti, ali, prvič, člen 24, točka 1, Uredbe št. 1215/2012 in, drugič, člen 24, točka 5, te uredbe omogočata določitev pristojnega sodišča za odločanje o vsakem ugovornem razlogu iz tožbe, ki so jih navedli Reitbauer in drugi.

Člen 24, točka 1, Uredbe št. 1215/2012

- 44 Sodišče je v zvezi s pristojnostjo sodišč države, v kateri je nepremičnina, iz člena 24, točka 1, Uredbe št. 1215/2012 večkrat razsodilo, da ta izključna pristojnost ne zajema vseh tožb, ki se nanašajo na stvarne pravice na nepremičninah, ampak samo tiste med njimi, ki spadajo na področje uporabe Uredbe št. 1215/2012 ter s katerimi se poskušajo po eni strani določiti obseg, vsebina, lastništvo, posest nepremičnine ali obstoj drugih stvarnih pravic na teh nepremičninah in s katerimi se po drugi strani imetnikom teh pravic poskuša zagotoviti varstvo s temi nepremičninami povezanih pravic (sodbe z dne 3. aprila 2014, Weber, C-438/12, EU:C:2014:212, točka 42; z dne 17. decembra 2015, Komu in drugi, C-605/14, EU:C:2015:833, točka 26, ter z dne 16. novembra 2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, točka 30).
- 45 Zato za določitev sodne pristojnosti države članice, v kateri je nepremičnina, ni dovolj, da se zadeva nanaša na stvarno pravico na nepremičnini ali da je tožba povezana z nepremičnino. Tožba se mora namreč opirati na stvarno, in ne na osebno pravico na nepremičnini (sodba z dne 16. novembra 2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, točka 34).
- 46 Prvič, glede ugovornega razloga, s katerim se predlaga ugotovitev ugasnitve terjatve E. Casamassime s pobotom, je treba ugotoviti, da so s takšnim zahtevkom Reitbauer in drugi v bistvu želeli izpodbijati obstoj terjatve, ki se je v okviru razdelitve zneska od prodaje na javni dražbi uveljavljala v zvezi z njimi.
- 47 Čeprav je res, da je bil obstoj terjatve podlaga za nastanek zastavne pravice in za poznejšo izvršitev, pa ta zahtevki za pobot ne temelji na stvarni pravici. Vprašanje, ali terjatev E. Casamassime do njegove dolžnice ugasne s pobotom, zato ni povezano z razlogi, na podlagi katerih je mogoče dodeliti izključno pristojnost sodiščem v kraju, v katerem je nepremičnina, in sicer da je treba opraviti preverjanja, preiskave in pridobitev strokovnih mnenj na kraju samem (glej v tem smislu sodbo z dne 17. decembra 2015, Komu in drugi, C-605/14, EU:C:2015:833, točka 31 in navedena sodna praksa).
- 48 Drugič, kar zadeva ugovorni razlog, s katerim Reitbauer in drugi izpodbijajo utemeljenost notarskega zapisa o priznanju dolga, ki je 13. junija 2014 nastal med E. Casamassimo in I. C. ter ki je bil podlaga za izvršbo, in predlagajo, naj se ugotovi, da tega akta ni mogoče uveljavljati zoper njih, je treba opozoriti, da preizkus take trditve ne zahteva presoje dejstev niti uporabe pravil in običajev kraja, kjer je nepremičnina, s katerimi je mogoče utemeljiti pristojnost sodišča države članice, v kateri je nepremičnina (sodba z dne 10. januarja 1990, Reichert in Kockler, C-115/88, EU:C:1990:3, točka 12).
- 49 Takšen ugovorni razlog, ki ga predložitveno sodišče enači z izpodbojno tožbo, namreč temelji na terjatvi, to je osebni pravici upnika v razmerju do dolžnika, katere namen je zaščititi jamstvo, ki ga za upnika predstavlja dolžnikovo premoženje (sodba z dne 4. oktobra 2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, točka 40).
- 50 Zato, kot je navedel tudi generalni pravobranilec v točki 58 sklepnih predlogov, preizkus vprašanja, ali so pogoji za tako tožbo izpolnjeni, ne predpostavlja strogih preverjanj, vezanih na kraj, v katerem je nepremičnina, ki bi lahko upravičila izključno pristojnost sodišč te države članice, v kateri je ta nepremičnina.

Člen 24, točka 5, Uredbe št. 1215/2012

- 51 Najprej je treba opozoriti, da so v skladu s to določbo na področju izvrševanja odločb, brez upoštevanja stalnega prebivališča strank, pristojna samo sodišča države članice, v kateri je bila sodna odločba izvršena ali naj bi bila izvršena.

- 52 V skladu s sodno prakso Sodišča spadajo na področje uporabe člena 24, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 tožbe, katerih namen je rešiti spor v zvezi z uporabo prisile, omejevanja ali rubeža premičnim ali nepremičnin, za zagotovitev učinkovitega izvrševanja sodnih odločb in aktov (glej v tem smislu sodbo z dne 26. marca 1992, Reichert in Kockler, C-261/90, EU:C:1992:149, točka 28).
- 53 Prvič, glede ugovornega razloga, ki so ga navedli Reitbauer in drugi ter s katerim se predlaga ugotovitev ugasnitve terjatve E. Casamassime s pobotom, je treba opozoriti, da se preučitev utemeljenosti take zahteve oddaljuje od vprašanj, ki se nanašajo na izvedbo izvršbe kot take.
- 54 Vendar pa, kot je razvidno iz sodne prakse Sodišča, posebnost vezi, ki se zahteva s členom 16, točka 5, Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, kakor je bila spremenjena s poznejšimi konvencijami o pristopu novih držav članic k tej konvenciji, katere določbe so bile povzete s členom 24, točka 5, Uredbe št. 1215/2012, pomeni, da se stranka ne more sklicevati na pristojnost, ki je s to določbo dana sodiščem kraja izvršitve, da bi pred tem sodiščem izjemoma sprožila postopek v zvezi s sporom, za katerega so pristojna sodišča druge države članice (glej v tem smislu sodbo z dne 4. julija 1985, AS-Autoteile Service, 220/84, EU:C:1985:302, točka 17).
- 55 Drugič, glede ugovornega razloga, ki ga predložitveno sodišče enači z izpodbojno tožbo, je treba opozoriti, da Reitbauer in drugi z njim ne izpodbijajo aktov organov, pristojnih za izvršbo, kot takih, tako da tak ukrep ne predstavlja zahtevane stopnje povezanosti s to izvršbo, da bi bila upravičena uporaba pravila o izključni pristojnosti iz člena 24, točka 5, Uredbe št. 1215/2012.
- 56 Glede na to in da bi se predložitvenemu sodišču zagotovili vsi koristni napotki za rešitev spora, o katerem odloča, je treba po zgledu generalnega pravobranilca preučiti, ali člen 7, točka 1(a), Uredbe št. 1215/2012 ne zagotavlja pravne podlage za mednarodno pristojnost tega sodišča, kar zadeva izpodbojno tožbo.
- 57 V skladu s to določbo je v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji lahko oseba s stalnim prebivališčem v državi članici tožena v drugi državi članici pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti.
- 58 V zvezi s tem je Sodišče že presodilo, da izpodbojna tožba, če je vložena na podlagi terjatev, ki izvirajo iz obveznosti, ki so bile sprejete s sklenitvijo pogodbe, spada med „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 7, točka 1(a), Uredbe št. 1215/2012 (sodba z dne 4. oktobra 2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, točka 44).
- 59 V obravnavanem primeru – kot so v bistvu Reitbauer in drugi ter Evropska komisija trdili na obravnavi – ker je drugi ugovorni razlog, ki ga je predložitveno sodišče enačilo z izpodbojno tožbo, oblikovan zato, da bi se ugotovilo, da zoper Reitbauerja in druge ni mogoče uveljavljati zastavne pravice, ki jo je I. C., skupna dolžnica, s katero je bil vsak od teh upnikov pogodbeno povezan, vpisala v korist E. Casamassime, je sodišče, ki je dovoljeno v skladu s členom 7, točka 1(a), Uredbe št. 1215/2012, lahko dopolnilo sodišče stalnega prebivališča tožene stranke.
- 60 Tako sodišče glede na pogodbeni izvor razmerij med upniki in I. C. izpolnjuje tako zahtevo po pravni varnosti in predvidljivosti kot cilj pravnega delovanja pravosodja.
- 61 Zato lahko imetniki pogodbenih terjatev vložijo izpodbojno tožbo pri sodišču „kraja izpolnitve zadevne obveznosti“, pri čemer je to sodišče tisto sodišče, ki je dovoljeno s členom 7, točka 1(a), Uredbe št. 1215/2012. Ker v obravnavanem primeru Reitbauer in drugi z drugim ugovornim razlogom želijo zaščititi svoje interese pri izpolnitvi obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe v zvezi z obnovitvenimi deli, je „kraj izpolnitve zadevne obveznosti“ v skladu s členom 7, točka 1(b), te uredbe kraj, kjer so bila v skladu s temi pogodbami ta obnovitvena dela opravljena, in sicer Avstrija.

- 62 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba na zastavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba člen 24, točki 1 in 5, Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da tožba upnika v zvezi z ugovorom zoper razdelitev zneska, dobljenega s prodajo nepremičnine na javni dražbi, katere namen je, prvič, ugotovitev ugasnitve konkurenčne terjatve s pobotom in, drugič, nemožnost uveljavljanja zastavne pravice, ki zagotavlja izvršitev te terjatve, ne spada v izključno pristojnost sodišč države članice, na območju katere je nepremičnina, ali sodišč kraja izvršbe.

Stroški

- 63 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 24, točki 1 in 5, Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba razlagati tako, da tožba upnika v zvezi z ugovorom zoper razdelitev zneska, dobljenega s prodajo nepremičnine na javni dražbi, katere namen je, prvič, ugotovitev ugasnitve konkurenčne terjatve s pobotom in, drugič, nemožnost uveljavljanja zastavne pravice, ki zagotavlja izvršitev te terjatve, ne spada v izključno pristojnost sodišč države članice, na območju katere je nepremičnina, ali sodišč kraja izvršbe.

Podpisi